

Η γλώσσα προγραμματισμού C

Πίνακες 2 διαστάσεων

Κ. Βασιλάκης, ΣΤΕΦ, ΤΕΙ Κρήτης

Δήλωση δισδιάστατου πίνακα

- Οι δισδιάστατοι πίνακες χαρακτηρίζονται από τις γραμμές και τις στήλες (οι διαστάσεις) τους.
- Πίνακας 2 διαστάσεων: 3 γραμμών και 4 στηλών:

		1	2	3	4	Στήλες
Γραμμές	1	A_{11}	A_{12}	A_{13}	A_{14}	
	2	A_{21}	A_{22}	A_{23}	A_{24}	
	3	A_{31}	A_{32}	A_{33}	A_{34}	

- Πρόκειται για μονοδιάστατο πίνακα, όπου κάθε στοιχείο του είναι ένας πίνακας.
- Η δήλωση στη C έχει ως εξής:

Τύπος Όνομα_πίνακα [Πλήθος_γραμμών] [Πλήθος_στηλών];

Παράδειγμα δήλωσης: ***int A [3] [4];***

Η δέσμευση στοιχείων ενός δισδιάστατου πίνακα στη C

- Με τη δήλωση ενός πίνακα δεσμεύονται αντίστοιχα τμήματα μνήμης:
  - ***int A[3][4];*** // ή *int A[M][N]* αν έχουν οριστεί τα *M* & *N*
// δεσμεύονται 12 θέσεις ακεραίων ή 48 bytes (1 int έχει εύρος 4 bytes)
  - ***char O[10][30];*** // ή *char O[M][N]* αν έχουν οριστεί τα *M* & *N*
// δεσμεύονται 300 θέσεις χαρακτήρων ή 300 bytes (1 char έχει εύρος 1 byte)
  - ***float P [4][5];*** // ή *float P[M][N]* αν έχουν οριστεί τα *M* & *N*
// δεσμεύονται 20 θέσεις πραγματικών ή 80 bytes (1 float έχει εύρος 4 bytes)
- Πλήθος στοιχείων = (πλήθος_γραμμών) x (πλήθος_στηλών)
- Αριθμός bytes = (εύρος_τύπου) x (πλήθος_στοιχείων):
bytes = sizeof(τύπος)*(πλήθος_γραμμών)*(πλήθος_στηλών)
- Αποθηκεύονται διαδοχικά πρώτα τα στοιχεία της 1ης γραμμής, στη συνέχεια τα στοιχεία της 2ης γραμμής κ.ο.κ.

Αναφορά σε στοιχεία ενός δισδιάστατου πίνακα

- Αναφερόμαστε σε κάποιο στοιχείο ενός διδιάστατου πίνακα με το όνομα του πίνακα με τους αριθμούς της γραμμής και της στήλης σε αγκύλες: **$A[i][j]$**

Γραμμές

	0	1	2	3	Στήλες
0	$A[0][0]$	$A[0][1]$	$A[0][2]$	$A[0][3]$	
1	$A[1][0]$	$A[1][1]$	$A[1][2]$	$A[1][3]$	
2	$A[2][0]$	$A[2][1]$	$A[2][2]$	$A[2][3]$	

- Στη C η αρίθμηση των γραμμών και των στηλών ξεκινάει από το **0**. Σε ένα πίνακα διαστάσεων $M \times N$ το 1^ο στοιχείο του είναι το **$A[0][0]$** και το τελευταίο **$A[M-1][N-1]$** .
- Ο υπολογισμός της θέση μνήμης κάποιου στοιχείου $A[i][j]$ ενός πίνακα $A[M][N]$ γίνεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$position = i * N + j + 1$$

αρχίζοντας την αρίθμηση από το 1

Απόδοση τιμών σε δισδιάστατους πίνακες - I

- Κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του προγράμματος:

pinakas [i][j] = 8;

- Με την δήλωση του πίνακα (απόδοση αρχικών τιμών):

int A[2][3] = {{5,8,2}, {6, 3,7}};

ή

int A[2][3] = {5, 8, 2, 6, 3, 7};

***[A[0][0]=5; A[0][1]=8; A[0][2]=2;
A[1][0]=6; A[1][1]=3; A[1][2]=7;]***

- Αν δεν υπάρχουν όλες οι τιμές:

int A[2][3] = {5,8,2};

(A[0][0]=5; A[0][1]=8; A[0][2]=2; A[1][0/1/2]=0;)

- Αποδοση αρχικών μηδενικών τιμών:

int A[2][3] = {0};

Απόδοση τιμών σε δισδιάστατους πίνακες - II

- Είναι δυνατόν να μη δηλωθεί το πλήθος των στοιχείων των γραμμών, όταν αποδίδονται αρχικές τιμές. Το πλήθος των στηλών όμως πρέπει υποχρεωτικά να δηλωθεί:

```
int A[][3] = {{5,8,2}, {6, 3,7}};
```

ή

```
int A[][3] = {5, 8, 2, 6, 3, 7};
```

5	8	2
6	3	7

(θα δημιουργηθεί ένας δισδιάστατος πίνακας ακεραίων με 2 γραμμές και 3 στήλες)

- Για την ανάγνωση (αλλά και για τη μαζική επεξεργασία) των στοιχείων ενός πίνακα χρησιμοποιούμε ένθετες εντολές επανάληψης:

```
for (i=0;i<M; i++)
```

```
for (j=0;j<N; j++)
```

Προσοχή:

Οι *compilers* της C δεν ελέγχουν αν οι δείκτες *i* & *j* υπερβαίνουν τα όρια.

Διάβασμα ενός δισδιάστατου πίνακα (πληκτρολόγιο)

```
#include <stdio.h>
#define M 4
#define N 5
main() {
    int i, j, pin[M][N];
    for (i=0;i<M; i++) //ανάγνωση πίνακα
        for (j=0;j<N; j++) {
            printf("give me the no. %d,%d element:",i+1, j+1);
            scanf("%d",&pin[i][j]);
        }
    printf("\nYou have just read:\n");
    for (i=0;i<M; i++) { // εμφάνιση στη οθόνη
        for (j=0;j<N; j++)
            printf("\t%d", pin[i][j]);
        printf("\n"); // γιατί;
    }
}
```

Φυσικά και με την συνάρτηση
rand():
pin[i][j] = rand()%SIZE;

Δημιουργία ενός μοναδιαίου πίνακα (MxM)

```
#include <stdio.h>
#define M 4
main()
{
    int i, j, pin[M][M] = {0}; // όλα 0
    for (i=0;i<M; i++) //δημιουργία πίνακα
        pin[i][i]=1; //διαγώνιος
    printf("\nYou have just creat:\n");
    for (i=0;i<M; i++) { // εμφάνιση στη οθόνη
        for (j=0;j<M; j++)
            printf("\t%d ", pin[i][j]);
        printf("\n"); // γιατί;
    }
}
```

Μοναδιαίος 4x4:

```
1 0 0 0
0 1 0 0
0 0 1 0
0 0 0 1
```


Εύρεση μέσου όρου στοιχείων δισδιάστατου πίνακα

```
#define M 4
#define N 5
main()
{
    int i, j, pin[M][N], sum;
    float MO;
    for (i=0;i<M; i++) //ανάγνωση πίνακα
        for (j=0;j<N; j++) {
            printf("give me the no. %d,%d element:",i+1, j+1);
            scanf("%d",&pin[i][j]);
        }
    for (sum=0, i=0;i<M; i++) //υπολογισμός αθροίσματος
        for (j=0;j<N; j++)
            sum=sum+pin[i][j];
    MO=(float) sum /(M*N); // υπολογισμός Μέσου Όρου
    printf("MO=%f\n", MO);
}
```


Ποια είναι η θέση του μικρότερου στοιχείου

```
.....  
int i, j, pin[M][N], iMIN, jMIN;  
for (i=0;i<M; i++) //ανάγνωση πίνακα  
    for (j=0;j<N; j++) {  
        printf("give me the no. %d,%d element:",i+1, j+1);  
        scanf("%d",&pin[i][j]);  
    }  
iMIN=0;jMIN=0;  
for (i=0;i<M; i++)  
    for (j=0;j<N; j++) //εύρεση του μικρότερου  
        if (pin[iMIN][jMIN]>pin[i][j]) {  
            iMIN=i;  
            jMIN=j;  
        }  
printf ("MIN=%d at position [%d],[%d]\n", pin[iMIN][jMIN], iMIN+1, jMIN+1);  
.....
```


Εύρεση μεγαλύτερου και μικρότερου κάθε γραμμής

```
int i, j, pin[M][N], MIN, MAX;
for (i=0;i<M; i++) //ανάγνωση πίνακα
    for (j=0;j<N; j++) {
        printf("give me the no. %d,%d element:",i+1, j+1);
        scanf("%d",&pin[i][j]);
    }
for (i=0;i<M; i++) {
    MIN=MAX=pin[i][0]; // αρχικές τιμές σε κάθε γραμμή
    for (j=0;j<N; j++) {
        if (MAX < pin[i][j]) MAX= pin[i][j];
        if (MIN > pin[i][j]) MIN = pin[i][j];
    }
    printf ("line %d, MAX=%d, MIN=%d\n", i+1, MAX,MIN);
}
```


Εύρεση μέσου όρων των διαγωνίων τετράγωνου πίνακα

```
int i, j, pin[M][M], sum;
float MO1, MO2;
for (i=0;i<M; i++) //ανάγνωση πίνακα
    for (j=0;j<M; j++) {
        printf("give me the no. %d,%d element:",i+1, j+1);
        scanf("%d",&pin[i][j]);
    }
sum=0; // 1η διαγώνιος
for (i=0;i<M; i++)
    sum=sum+pin[i][i];
MO1=(float)sum/M;
sum=0; //2η διαγώνιος
for (i=0;i<M; i++) // αν βάλουμε for (i = M-1 ; i >= 0 ; --i) ?
    sum=sum +pin[i][(M-1)-i];
MO2=(float) sum/M;
printf ("1st diagonal, average: %f\n", MO1);
printf ("2nd diagonal, average: %f\n", MO2);
```

